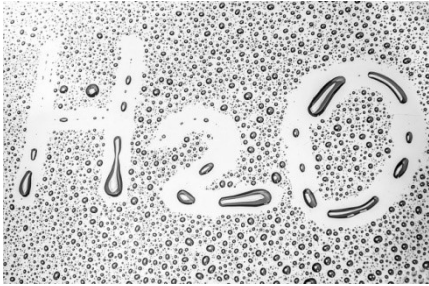

2017/2018. tanév

II. kategória, 9-10. évfolyam

Megoldókulcs

Kedves Könyvtárostanárr Kolléga!

A forduló feladatlapja több helyen nyitottabb kérdéseket, alternatív válaszlehetőségeket is lehetővé tevő feladatokat tartalmaz, hiszen az iskolai fordulón van erre a legjobb lehetőség. A megoldókulcs igyekszik ezek értékelésében segítséget nyújtani, de a helyi állomány és a tanulók egyedi válaszai ismeretében Önnek kell döntenie az értékelés bizonyos pontjain.

Diákokkal beszélgetsz:

...

Diák1: Mindenki tudja, hogy a víz az H_2O . Ez az alapműveltség része.

Diák2: De az emberiség ezt nem olyan rég tudja. Olvastam valahol, hogy csak a XIX. század óta tudjuk, hogy a víz miből áll. A vízmolekula hidrogén + oxigén, és ezt egy Franciaországban született kémikusnak köszönhetjük.

Diák3: Az nem lehet, hogy ez ilyen új felfedezés.

Diák 2. Keressünk rá a neten! Tessék, beírtam a keresőbe, hogy *vízmolekula*. Ó jaj, most melyikre kattintsunk?

Te: Segítetek! Van itt néhány szempont, amire figyelni kell a találati halmazban, és akkor jó eséllyel gyorsan megtaláljuk, amit szeretnénk.

1.

Magyarázd a következő lapokon lévő találati halmazt! Mit tudhatunk meg a megadott információkból? Ehhez még **ne használj könyvtárat, internetet!** Megező tudásod alapján elemezd a listát, hogy mindenki lássa, érted a találati halmaz használatát!

- a)** Az egyes találatok alatt lévő táblázat minden oszlopában húzd alá a legmegfelelőbb jellemzést,
b) majd alatta indokold válaszd a találati halmaz kiemelt részei szempontjából!
Annak érdekében, hogy válaszd minél szakszerűbb legyen, az indoklásokban használd az alábbi kifejezések közül azokat, melyek odaillők! Egyet többször is használhatsz, és nem szükséges mindegyiket, csak amit megfelelőnek gondolsz.

AV forrás	kézikönyv	szócikk
bulvár	közéleti sajtó	szórakoztató
ismeretközlő irodalom	napilap	tanulmány
ismeretterjesztő	szépirodalom	tudományos
lexikon		

- c)** Miután áttekintetted a találati halmazt fogalmazd meg, milyen keresőkérdésre kaphatott volna pontosabb, relevánsabb találati halmazt a fenti szituációban szereplő Diák2?

vízmolekula / víz

története / kémia történet / felfedezése / francia kutató / Cavendish / Lavoisier / hidrogén / oxigén

Bármilyen olyan kifejezés elfogadható, ami több mint egy kifejezésből áll, a témához köthető, és szűkítési szándékot mutat. Egy kifejezésért nem jár pont.

1 item: legalább két kifejezést írt

2 item: a kifejezések relevánsak

A találati halmaz 1. rész

A következőkben adunk meg példamegoldásokat, de azok nem feltétlenül egyedül elfogadhatóak. A táblázatban való aláhúzás megfelelőségét befolyásolja az alatta szereplő indoklás.

A vonatkozó item számát a táblázatban adtuk meg. Az indoklásért akkor adható az adott itemre pont, ha a szöveges indoklásban találunk oda tartozó és helyt álló megállapítást bármelyik egységben.

Az előre megadott kifejezések használatát úgy kell értékelni, hogy nem elegendő a szónak, kifejezésnek szerepelni, azt helyesen kell használni. Ha rossz következtetést von le belőle, vagy nem odaillően használja, nem adható pont.

„vízmolekula” Nagyjából 10 200 találat (0,55 másodperc)

Víz – Wikipédia

<https://hu.wikipedia.org/wiki/Víz>

A vízben is és a jégben is a vízmolekulák között hidrogénkötések (hidrogénhid-kötések) jönnek létre: az egyik vízmolekula hidrogénatomja kapcsolódik a másik vízmolekula oxigénatomjának egyik nemkötő ...

<i>A vízmolekuláról szól?</i>	<i>Megbízható, hiteles?</i>	<i>Mélysége, részletessége?</i>	<i>A történeti vonatkozás benne lehet?</i>
<ul style="list-style-type: none"> - teljes mértékben - <u>részben</u> - egyáltalán nem - nem tudni 3. item: <u>aláhúzás</u> 4. item: <u>indoklás</u> 	<ul style="list-style-type: none"> - lektorált (tudományosan ellenőrzött) - ellenőrzött - <u>bárki által publikált</u> - nem tudni 5. item: <u>aláhúzás</u> 6. item: <u>indoklás</u> 	<ul style="list-style-type: none"> - tudományos részletekbe menő - <u>részletes ismeretközlő</u> - <u>népszerűsítő</u> - <u>felzárkózó</u> - <u>nem tudni</u> 7. item: <u>aláhúzás</u> 8. item: <u>indoklás</u> 	<ul style="list-style-type: none"> - biztos - <u>elképzelt</u> - nem valószínű - biztos nem - <u>nem tudni</u> 9. item: <u>aláhúzás</u> 10. item: <u>indoklás</u>

Fenti választásaidat indokold a találati halmazban szereplő információk magyarázatával! Ne felejtse el a fenti felsorolásból ide illő kifejezéseket használni! Indoklásod kételyt is tartalmazhat, további ellenőrizendő adatokat is kiemelhet. Mindegyik táblázat alatt így járj el!

A címsorból azt láthatjuk, ... hogy ez egy Wikipédia oldal, amiről tudjuk, hogy bárki által szerkeszthető lexikon és csak utólag és korlátozottan ellenőrzik, így nem megbízható, nem feltétlenül teljesen kidolgozott. A szócikk nem a vízmolekuláról, hanem egy főlérendelt fogalomról a vízről szól, így lehet benne szó a vízmolekuláról is, de nemcsak erről. Mivel a kézikönyvek csak összefoglaló információkat közölnek, tudományos részletekig nem mennek.

Az URL-ből... nem látszik több információ, mint a címsorból.

A szövegrészletből... látszik, hogy van benne szó a vízmolekuláról, feltehetően kifejti annak jellemzőit. A történeti vonatkozásra itt nincs utalás, azt ennyiből nem tudható, meg kell nézni.

Az előre megadott kifejezések használata

11. item: kézikönyv és/vagy lexikon

12. item: ismeretközlő irodalom és/vagy ismeretterjesztő és/vagy NEM tudományos

13. item: szócikk

víz molekula tulajdonságai - Termtud

termtud.akg.hu/okt/7/viz/1viz.htm

A **víz molekula** tulajdonságai. Lavoisier A természettudósok a vizet sokáig az egyszerű anyagok közé sorolták. Szerkezeti felépítését csak a XVIII. sz. második felében sikerült tisztázni. Henry Cavendish angol kémikus megfigyelte, hogy

...

A vízmolekuláról szól?	Megbízható, hiteles?	Mélysége, részletessége?	A történeti vonatkozás benne lehet?
- <u>teljes mértékben</u> - részben - egyáltalán nem - nem tudni 14. <i>item: aláhúzás</i> 15. <i>item: indoklás</i>	- lektorált (tudományosan ellenőrzött) - <u>ellenőrzött</u> - bárki által publikált - nem tudni 16. <i>item: aláhúzás</i> 17. <i>item: indoklás</i>	- tudományos részletekbe menő - <u>részletes ismeretközlő</u> - <u>népszerűsítő</u> - felszínes - nem tudni 18. <i>item: aláhúzás</i> 19. <i>item: indoklás</i>	- <u>biztos</u> - elképzelhető - nem valószínű - biztos nem - nem tudni 20. <i>item: aláhúzás</i> 21. <i>item: indoklás</i>

A címsorból azt láthatjuk, ... hogy az ismeretközlő forrás kifejezetten a vízmolekuláról szól.

Az URL-ből.. látható, hogy ez egy oktatási célú szöveg, így feltehetően nem tudományos. Az AKG egy gimnázium, így közzétett szövegei valamilyen ellenőrzésen biztosan átmennek. / Azt kell megnézni, hogy az AKG milyen szervezet ez befolyásolja a forrás megbízhatóságát, a közzétett anyagok ellenőrzöttségét.

A szövegrészletből... egyértelműen látszik, hogy a vízmolekulával foglalkozik és annak történeti vonatkozásaira is kitér.

22. *item: ismeretközlő irodalom és/vagy ismeretterjesztő és/vagy NEM tudományos*

9

A találati halmaz 2.

Tervezett-e a víz molekula? - bratan:%. valláskritikai blog - blogger

bratan-bratan.blogspot.com/2015/03/tervezett-e-vizmolekula.html

2015. márc. 11. - A bor evangéliumát hirdető Tibi atya szerint nem igazán érdemes a vízből inni. Ha megfigyelünk egy fizikai/kémiai/biológiai rendszert, akkor annak valamiféle anyagi tulajdonságait tudom regisztrálni ...

A vízmolekuláról szól?	Megbízható, hiteles?	Mélysége, részletessége?	A történeti vonatkozás benne lehet?
- teljes mértékben - <u>részben</u> - egyáltalán nem - <u>nem tudni</u> 23. <i>item: aláhúzás</i> 24. <i>item: indoklás</i>	- lektorált (tudományosan ellenőrzött) - ellenőrzött - <u>bárki által publikált</u> - <u>nem tudni</u> 25. <i>item: aláhúzás</i> 26. <i>item: indoklás</i>	- tudományos részletekbe menő - részletes ismeretközlő - <u>népszerűsítő</u> - <u>felszínes</u> - <u>nem tudni</u> 27. <i>item: aláhúzás</i> 28. <i>item: indoklás</i>	- biztos - elképzelhető - <u>nem valószínű</u> - biztos nem - <u>nem tudni</u> 29. <i>item: aláhúzás</i> 30. <i>item: indoklás</i>

A címsorból azt láthatjuk, ... ez nem egy természettudományos oldal, hanem vallással kapcsolatos, így nem valószínű, hogy a vízmolekulák felépítésével részletesen foglalkozik és a történetére is ki fog térni. Az is látható, hogy nem egy szakember/intézmény oldala, hanem egy bloggeré. Blogot bárki szerkeszthet, így nincs biztosíték az ellenőrzöttségre.

Az URL-ből... sem látunk semmi olyan információt, ami tudományos vagy bármilyen intézményi háttérre utalna, így nem bízhatunk benne ennyi alapján.

A szövegrészletből... is egyértelműen látszik, hogy nem tudományos, inkább bulvár vagy szórakoztató céllal született ez a bejegyzés.

31. *item: bulvár és/vagy szórakoztató / nem tudományos*

9

viz.avi – YouTube

1:17

<https://www.youtube.com/watch?v=O74To6TYybl>

2010. jún. 23. - Feltöltötte: nemes.nagy.erika

A vízmolekula alapszintű modellezése Chemsketch program segítségével.

<i>A vízmolekuláról szól?</i>	<i>Megbízható, hiteles?</i>	<i>Mélysége, részletessége?</i>	<i>A történeti vonatkozás benne lehet?</i>
- teljes mértékben <u>- részben</u> - egyáltalán nem - nem tudni 32. item: aláhúzás 33. item: indoklás	- lektorált (tudományosan ellenőrzött) - ellenőrzött <u>- bárki által publikált</u> <u>- nem tudni</u> 34. item: aláhúzás 35. item: indoklás	- tudományos részletekbe menő - részletes ismeretközlő <u>- népszerűsítő</u> <u>- felszín</u> - nem tudni 36. item: aláhúzás 37. item: indoklás	- biztos - elképzelhető <u>- nem valószínű</u> <u>- biztos nem</u> - nem tudni 38. item: aláhúzás 39. item: indoklás

A címsorból azt láthatjuk, ... hogy ez egy AV forrás egy olyan webes szolgáltatásban, melyben bárki oszthat meg mozgóképeket. Ezt használják igénytelen dolgok megosztására is, de ismeretterjesztő, népszerűsítő és reklám céllal is, vagyis ebből még nem tudni, hogy megbízható forrás-e. Látható az is, hogy csupán 1 perces, így nagyon részletes nem lehet, nem valószínű, hogy ennyi időben a történeti vonatkozásra is kitérnek.

Az URL-ből... is azt látjuk, hogy ez az egyik legnépszerűbb videomegosztó szolgáltatásban érhető el.

A szövegrészletből... arra következtethetünk, hogy ez egy számítógépes programhoz készült oktatóvideó, így nem elsősorban a vízmolekuláról szól. A feltöltő teljes nevét adta meg, nem beceneven publikálta, így feltehetően nem bulvár, nem szórakoztató forrás.

40. item: AV forrás

41. item: népszerűsítő és/vagy ismeretterjesztő és/vagy nem bulvár

10

A találati halmaz 3.

Index - Tech - Úristen, a mikró DEFORMÁLJA AVÍZMOLEKULÁKAT!

index.hu/tech/hoax/2015/03/13/uristen_a_mikro_deformalja_a_vizmolekulakat/

2015. márc. 13. - Úristen, a mikró DEFORMÁLJA AVÍZMOLEKULÁKAT! - Feltámadt egy régi áltudományos kamuhír a magyar neten, nagy hírportálok is bedőltek ...

<i>A vízmolekuláról szól?</i>	<i>Megbízható, hiteles?</i>	<i>Mélysége, részletessége?</i>	<i>A történeti vonatkozás benne lehet?</i>
- teljes mértékben <u>- részben</u> - egyáltalán nem <u>- nem tudni</u> 42. item: aláhúzás 43. item: indoklás	- lektorált (tudományosan ellenőrzött) <u>- ellenőrzött</u> - bárki által publikált - nem tudni 44. item: aláhúzás 45. item: indoklás	- tudományos részletekbe menő - részletes ismeretközlő <u>- népszerűsítő</u> - felszín - nem tudni 46. item: aláhúzás 47. item: indoklás	- biztos <u>- elképzelhető</u> <u>- nem valószínű</u> - biztos nem <u>- nem tudni</u> 48. item: aláhúzás 49. item: indoklás

A címsorból azt láthatjuk, ... hogy ez egy hazai népszerű hírportál Technika rovatában jelent meg. Ez egy közéleti sajtótermék, így a napilapokhoz hasonlóan cikkei inkább népszerűsítő, ismeretterjesztők. Címe figyelemfelkeltő, kattintásvadász, ami azt mutatja, hogy nem tudományos szakcikk, hanem ismeretterjesztő, esetleg szórakoztató írás.

Az URL-ből... is látszik, hogy ez egy ismert hírportálon jelent meg, így ellenőrzött, a szerkesztőség vállalja a felelősséget a tartalmáért, de közéleti sajtótermékként tudományos lektorálása biztosan nem volt, így a szakmai részletekben lehetnek benne tévedések.

A szövegrészletből... látszik, hogy ez egy áltudományos hír apropóján terjeszt ismereteket, ennek kapcsán meg kell, hogy említsék a vízmolekula összetételét, de tudományos részletekbe már csak a lap célközönsége miatt sem mennek. A történeti vonatkozásokat nem valószínű, hogy említik, de lehetséges.

50. item: közéleti sajtó és/vagy a napilaphoz hasonlítás

51. item: népszerűsítő és/vagy ismeretterjesztő és/vagy ismeretközlő irodalom és/vagy szórakoztató

10

Milliárd vízmolekula – Király Farkas versképeslapjai | Irodalmi Jelen ...

<https://www.irodalmijelen.hu/...6.../milliard-vizmolekula-kiraly-farkas-verskepeslapjai>

2017. aug. 6. - Milliárd **vízmolekula**. Király Farkas versképeslapjai. június 18. K-nak, bárhova, poste restante. Magasból nézem a mélységet. Széles a folyó ...

<i>A vízmolekuláról szól?</i>	<i>Megbízható, hiteles?</i>	<i>Mélysége, részletessége?</i>	<i>A történeti vonatkozás benne lehet?</i>
- teljes mértékben - részben <u>- egyáltalán nem</u> - nem tudni <i>52. item: aláhúzás</i> <i>53. item: indoklás</i>	- lektorált (tudományosan ellenőrzött) - ellenőrzött - bárki által publikált <u>- nem tudni</u> <i>54. item: aláhúzás</i> <i>55. item: indoklás</i>	- tudományos részletekbe menő - részletes ismeretközlő - népszerűsítő <u>- felszínes</u> - nem tudni <i>56. item: aláhúzás</i> <i>57. item: indoklás</i>	- biztos - elképzelhető - nem valószínű <u>- biztos nem</u> - nem tudni <i>58. item: aláhúzás</i> <i>59. item: indoklás</i>

A címsorból azt láthatjuk, ... ez egy irodalmi folyóiratban megjelent szépirodalmi mű vagy arról szóló írás, így a vízmolekulákkal nem tudományos és nem is történeti megközelítésben foglalkozik. Szakmai tartalmára nem lehet alapozni, csak érintőleges, felszínes információkra számíthatunk.

Az URL-ből... a címsornál többet nem tudunk meg, de nagyobb biztonsággal láthatjuk, hogy ez valóban az Irodalmi Jelenben jelent meg, hiszen az ő domain nevük alatt van.

A szövegrészletből... is azt láthatjuk, hogy ez egy szépirodalmi mű, nem releváns a vízmolekula felfedezésének történeti vonatkozása szempontjából. Lehet, hogy ellenőrzött, de az irodalmi szempontú, így nem tudni, hogy a benne szereplő kémiával kapcsolatos információk tudományosan is megbízhatóak-e.

60. item: szépirodalom

61. item: szórakoztató és/vagy nem tudományos és/vagy nem ismeretközlő irodalom

2.

Csupán az interneten kutakodva nem sikerült megnyugtató választ találnotok.

Keress a könyvtárban egy kézikönyvet és egy egyéb ismeretközlő művet, amiben feltehetően információkat találhatsz a vízmolekulákról, annak történetéről! Továbbá nyisd meg az interneten a Wikipédia fenti találati halmazban szereplő oldalát!

a) Add meg az összehasonlított művek bibliográfiai adatait úgy, ahogyan egy dolgozat felhasznált irodalomjegyzékében tennéd!

62. item: betűrendben vannak a tételek

63. item: Egységes adatsorrend. Bármilyen ismert adatsorrend elfogadható, ha azt következetesen alkalmazza, minden tételben ugyanott szerepelnek a szükséges adatok.

64. item: Következetes a központosítása. Nincs előírt forma, bármilyen folyamatosan írt, nem extrém jelöléseket használható forma elfogadható, ha azt egységesen alkalmazza, vagyis minden cím után ugyanazt.

A wikipédiás tétel

Víz. In: Wikipédia. A szabad enciklopédia. 2017.11.17., URL: <https://hu.wikipedia.org/wiki/Víz>

Utolsó letöltés: 2017.12.08.

65. item: Főcím (Víz)

66. item: Annak jelölése, hogy ez valaminek a része. (Pl.: In vagy =)

67. item: A bennfoglaló mű címe (Wikipédia vagy alcímmel együtt: Wikipédia. A szabad enciklopédia)

68. item: Megjelenés ideje (2017.11.17 (ezt ellenőrizzük le, változott-e) esetleg: 2017)

69. item: URL/webcím (<https://hu.wikipedia.org/wiki/Víz>)

70. item: Utolsó letöltés dátuma (az iskolai forduló napja)

71. item: szerzőség (szerző(k) vagy szerkesztő(k), ha valóban nincs és a diák sem írt, jár az itemért a pont)

72. item: cím

73. item: kiadás helye (ha valóban nincs és a diák sem írt, jár az itemért a pont))

74. item: kiadó neve (ha valóban nincs és a diák sem írt, jár az itemért a pont))

75. item: megjelenési idő (vagy egy év vagy az é.n. kifejezés vagy megfelelője, ha valóban nincs)

76. item: Odaírt minden más a mű bibliográfiai azonosításához szükséges adatot (pl., ha van, kiadást, ha netről származik, akkor URL és letöltési dátum), de nem írt oda nem illő adatot (pl.: méret, közreműködők). A terjedelem, oldalszám nem hibapont, de nem is kötelező.

77. item: szerzőség (szerző(k) vagy szerkesztő(k), ha valóban nincs és a diák sem írt, jár az itemért a pont)

78. item: cím

79. item: könyv esetén: hely + kiadó

cikk esetén: folyóirat címe + száma

80. item: megjelenési idő (vagy egy év vagy az é.n. kifejezés vagy megfelelője, ha valóban nincs)

81. item: Odaírt minden más a mű bibliográfiai azonosításához szükséges adatot, de nem írt oda nem illő adatot.

b) Az egyes bibliográfiai tételek után írd oda zárójelbe az alábbi táblázat megfelelő betűjelét, hogy a táblázat egyértelmű legyen!

82. item: B) jel valóban egy kézikönyv mögött van

83. item: C) jel egy nem kézikönyv mellett van (tankönyv, folyóiratcikk, szakkönyv, ismeretterjesztő könyv)

2. c) Az alábbi táblázatban néhány szóban hasonlítsd össze tartalmukat és formai jellemzőiket, hogy eldönthessétek, valóban használhatóak-e!

Szempont	A) Wikipédia	B) Kézikönyv	C) Egyéb mű
Miért ezt választottad?	Ezt a feladat megadta.	90. item	97. item
Naprakésztség, frissesség	84. item: gyakran/bármikor frissíthető, de erre nincs garancia	91. item	98. item
Megbízhatóság	85. item: bárki szerkesztheti, így kevésbé, van ugyan ellenőrzés, de nem feltétlenül tudományos	92. item	99. item
Terjedelem	86. item: <i>a többibez hasonlítás</i>	93. item	100. item
Szakirodalmi hivatkozások	87. item vannak, de nem minden résztemára kiterjedők	94. item	101. item
Célközönség, használók	88. item gyorsan tájékozódni akarók, nem tudományos közönség	95. item	102. item
A víz összetételével kapcsolatban van információ annak felfedezéséről, történetéről?	89. item nincs	96. item	103. item

3.

Keresd meg és kattints *A vízmolekula tulajdonságai* c. AKG honlapján elérhető találatra! Ennek és más, az iskolai könyvtárban elérhető források segítségével ellenőrizd le a társad állításában szereplő adatokat! (Lásd a feladatlap eleje!)

a) Diák2 állításában szereplő mindhárom részadatról fogalmazz meg egy 1-2 mondatos véleményt. Ebben utalj az ellenőrzéshez használt forrásokra! Légy alapos, mindhárom esetben legalább két forrásban járj utána!

1. állítás (időszakkal kapcsolatban):

104. item: *XIX. századot javítja az alábbiak közül valamelyikre: XVIII. század*

Cavendish esetén: 1783 (Britannica H. szerint 1784-85, Új magyar lexikon szerint 1781)

Macquer esetén: 1766

Watt esetén 1781 vagy 1783

Priestley esetén: 1783

Lavoiser esetén: 1783

105. item: *Legalább címmel való utalás egy forrásra*

106. item: *Legalább címmel való utalás egy másik forrásra*

Pl.: A víz összetételének megállapításán több kutató is dolgozott párhuzamosan, de bármelyiket is tekintjük elsőnek vagy részleteiben kifejtőnek, mindegyikük a XVIII. században jutott erre a megállapításra, nem a XIX. században, ahogy Diák2 említi. Ennek a „vízvitának” a részletes leírását megtalálhatjuk *A kémia története* c. mű 1. kötetében. A legtöbb lexikon pl. a *Magyar nagylexikon* is Cavendish neve alatt az 1783-as évet adja meg.

2. állítás (származásról)

107. item: *megerősíti vagy elveti a születési helyet.*

Cavendish esetén elfogadható: Fro., Nizza

Watt esetén: Greenock-on-Clyde, Skócia

Macquer esetén: Párizs, Franciaország

Priestley esetén: Birstall, Anglia

Lavoiser esetén: Párizs, Franciaország

vagy: *megadja a nemzetiséget:*

Cavendish esetén angol

Watt esetén: skót, (több forrás angolnak írja)

Macquer esetén: francia

Priestley esetén: angol

Lavoiser esetén: francia

108. item: *Legalább címmel való utalás egy forrásra*

109. item: *Legalább címmel való utalás egy másik forrásra*

Pl.: Cavendishről a *Révai nagy lexikona* és a *Britannica Hungarica* is közli, hogy Nizzában született, ami valóban Franciaországban van, de angol főnemes volt és Angliában is dolgozott, így pontosabb angolként hivatkozni rá.

3. állítás (személyről, foglalkozásról)

110. item: megadja a nevet és/vagy ellenőrzi a foglalkozást:

Henry Cavendish esetén a kémikus kiegészíthető: vegyész, fizikus, főúr, nemes

James Watt esetén: mechanikus, feltaláló

Pierre Joseph Macquer esetén: kémikus

Joseph Priestley esetén: kémikus, lelkész, filozófus, könyvtáros, házitartó

Antoine-Laurent de Lavoisier esetén

111. item: Legalább címmel való utalás egy forrásra

112. item: Legalább címmel való utalás egy másik forrásra

Pl.: A *Magyar Larousse enciklopédia* c. lexikon vegyésznek és fizikusnak is mondja Cavendisht. A legtöbb forrás, így a *Sulinet Tudásbázis* fizikai oldalain is olvashatjuk, hogy főnemes is volt.

113. item: Véleményét nyelvileg helyes mondatokban fogalmazza meg.

114. item: Helyesírásában nincs hiba.

3. b) Olvasd át a három mű vízmolekulákról, azok összetételének felfedezéséről szóló részét! Mi lenne a kezdeti szituációban Diák2. állítása helyesen és pontosabban? Írd ide!

A Franciaországban született angol kémikusnak Henry Cavendishnek köszönhetjük, hogy 1783 óta tudjuk, hogy a víz nem kémiai elem, hanem hidrogénből és oxigénből áll.

115. item: *Az a) feladatban megadott véleményével összhangban van a megfogalmazott állítás.*

116. item: *Mindhárom szempont szerepel benne.*

117. item: *Utalás bármelyik a) vagy b) kérdésre adott válaszban arra, hogy nem egyértelműen lehet egy személyhez kötni a felfedezést.*

4.

A téma egyre jobban érdekel, hiszen sok a nem egyértelmű és az izgalmas részlet is.

a) Milyen típusú könyvtárban kutatnál tovább, ha a kiinduló kérdésre a lehető legalaposabb, legtudományosabb választ is szeretnéd fellelni? Választásodat indokold is a könyvtártípus jellemzőivel!

szakkönyvtár / felsőoktatási könyvtár (118. *item*)

Mert a szakkönyvtárak szakterületük forrásai közül a tudományosakat is gyűjtik / részletesen feldolgozzák, visszakereshetővé teszik / szakembereket, tudományos kutatók igényeit szolgálják ki.

Mert a felsőoktatási könyvtárak az oktatott szakokhoz, tudományokhoz kapcsolódó tudományos forrásokat is gyűjtik / a szakemberképzés, kutatóképzés, kutatás támogatása a cél/funkció.

119. *item*: a fenti szempontokból bármelyik megfogalmazása esetén adható pont.

b) Az internet segítségével keress egy konkrét könyvtárat a fenti könyvtártípusból! Add meg az alábbi információkat!

1.

120. *item*: nevét: ELTE Kari könyvtár - Kémiai gyűjtemény

121. *item*: címét (Hol található?): 1117 Budapest, Pázmány Péter sétány 1/c - Északi tömb I. em. 1.116

122. *item*: honlapjának címét: <http://chemistry.elte.hu/>

2.

nevét: BME OMIKK

címét (Hol található?): 1111 Budapest, Budafoki út 4-6.

honlapjának címét: <http://www.omikk.bme.hu/>

3.

nevét: Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság Műszaki Könyvtára

címét (Hol található?): 5700 Gyula, Városház u. 26.

honlapjának címét: <http://www.kovizig.hu>

c) Írd le a lépéseket, ahogyan rátaláltál a b) feladatban megadott könyvtárra! (Ha esetleg nem találtál könyvtárat, akkor is írd le, hogyan kerestél!) Döntéseidet röviden indokold is!

123. *item*: Legalább 3 lépésből áll.

124. *item*: A választott források, módszerek relevánsak.

125. *item*: Az indoklások megerősítik a döntést.

Pl.1.:

1. Az internetes keresőbe beírtam: kémiai szakkönyvtár / víz szakkönyvtár, hiszen az intézmények adatai honlapjaikon a legnaprakészebbek.

2. A találatok között kiválasztottam a konyvtar.hu oldalt, mert az egy szakmai gyűjtőportál.

3. Ott megkerestem, melyik a kémiához / vízhez kapcsolódó könyvtár. Megnéztem az adatlapját.

4. A könyvtár nevével újabb keresést indítottam, hogy leellenőrizzem, hogy az adatok aktuálisak-e még.

Pl.2.:

1. Kerestem egy könyvtáratat összegyűjtő adatbázist / kézikönyvet, hogy egy módszeresen összegyűjtött forrásból tájékozódjak.

2. Rátaláltam a Könyvtári Intézet honlapján a Magyarországi Könyvtárak Adatbázisára / nyilvános könyvtárak jegyzékére. / Megkerestem a könyvtárban a Könyvtári Minerva c. címjegyzéket.

3. Abban kerestem gyűjtőkör szerint.

4. Leellenőrizzem az adataikat azzal, hogy megkerestem honlapjukat. Erre azért van szükség, mert az adatbázis frissítését nem látom.

8

4+1.

Az 1.b feladatban lehet, hogy ügyetlenkedtek a feladatlap összeállítói? Hogyan látod, a felsorolt kifejezések betűrendje rendben van? Miért?

Van benne hiba. (126. *item*)

A lexikon szó a k-val kezdődők után, pontosan a napilap elé való. (127. *item*)

2

Köszönjük munkáját!

Bízunk benne, hogy diákjai a feladatok által fejlődtek és Ön is többet tudott meg róluk.